

Datum

Yttrande

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2025-1107

Till

Klimat- och
näringslivsdepartementet

**Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet -
Genomförande av delar av det omarbetade
energieffektivitetsdirektivet
KN2025/01465**

Sammanfattning

Övergripande ser Malmö stad positivt på de utökade skyldigheterna för byggnadsägare och de utökade tillsynsuppgifter för byggnadsnämnder som föreslås i promemorian. Malmö stad ser dock vissa risker med förslaget, bland annat att tillsynen blir händelsebaserad och beroende av hyresgästers kunskap och anmälningar vilket kan leda till ojämn informationstillgång. Malmö stad välkomnar också skiftet från företagsstorlek till företagets energianvändning som kriterium för införande av ett energiledningssystem. Malmö stad motsätter sig ändringen i miljöbalken från förnybara till fossilfria energikällor då det strider mot stadens mål om 100 procent förnybar och återvunnen energi till 2030.

Yttrande

Malmö stad ställer sig i stort bakom förslagen i Genomförandet av det omarbetade energieffektiviseringsdirektivet. Malmö stad vill dock ge följande medskick till Klimat- och näringslivsdepartementet inför den fortsatta beredningen av promemorians förslag.

Förslag ny lag om energiledningssystem och energikartläggningar

Övergripande ser Malmö stad positivt på de utökade skyldigheter för byggnadsägaren och de utökade tillsynsuppgifter för byggnadsnämnder som föreslås i promemorian. Malmö stad vill dock lyfta några risker med förslaget.

Förslaget i promemorian innebär en utökad skyldighet för ägare av vissa byggnader med system för individuell mätning av värme eller tappvarmvatten att på begäran och utan kostnad tillhandahålla lägenhetsinnehavare med viss information avseende uppvärmning, samt snarast möjlighet informera lägenhetsinnehavare om nya avtalsvillkor för uppvärmning. Denna utökning av skyldigheter för byggnadsägare

medför även en utökade tillsynsuppgifter för byggnadsnämnden. Regeringen och Boverket, efter regeringens bemyndigande, får meddela ytterligare föreskrifter om tillhandahållandet av informationen. Av förslaget framgår vidare att kostnaderna för utökningen av kommunens uppgifter bedöms kunna täckas av de avgifter som kommunen enligt lagen om energimätning i byggnader kan ta ut för tillsynen.

Malmö stad bedömer att stadens tillsyn av de utökade skyldigheterna för byggnadsägaren att tillhandahålla viss information kommer vara helt beroende av lägenhetsinnehavarnas kännedom om byggnadsägarens skyldigheter, insikt om vart man ska vända sig för tillsyn av dessa skyldigheter, samt deras vilja att anmäla brister till tillsynsmyndigheten. Vidare kommer tillhandahållandet av informationen troligen ske via kanaler som är exklusiva för lägenhetsinnehavarna, exempelvis via direkt kommunikation eller publicering på byggnadsägarens hemsida där informationen är tillgänglig efter inlogg. Eventuellt kan generell information enligt punkt fyra i paragrafen finnas uppsatt i byggnadens gemensamma utrymmen vilket skulle möjliggöra en kontroll av informationstillgängligheten. Dock kvarstår att staden inte har någon tillgänglig kanal för att kontrollera om nya avtalsvillkor för uppvärmning finns, och därmed om skyldigheten att informera lägenhetsinnehavarna om detta inträder. Denna information är främst tillgänglig för byggnadsägaren och exempelvis fjärrvärmeföretaget. I och med att Malmö stads tillsyn kommer att vara helt händelsebaserad och beroende av lägenhetshavarnas agerande ser Malmö stad en risk i att tillhandahållandet av information kommer variera mellan olika byggnadsägare och inom kommunen. Det finns också en risk att vissa lägenhetsinnehavare aldrig, sällan eller endast efter dröjsmål får tillgång till informationen.

De tillsynsverktyg som byggnadsnämnder enligt lagen om energimätning har för att säkerställa att informationen tillhandahålls är föreläggande som kan förenas med viten. Vidare kan byggnadsnämnder ta ut avgift för tillsynen och meddelar även själva föreskrifter om avgifternas storlek. Ett sådant system kommer troligen att ge täckning för kostnaderna för kommunen genom uttagandet av avgift för tillsynen. Särskilt eftersom kommunen själv meddelar föreskrifter om avgifternas storlekar och därmed också kan justera detta vid behov. De möjligheter till förelägganden som byggnadsnämnder har i lagen om energimätning är även utformade utan inskränkningar som skulle försvåra tillsynen. Däremot är föreläggandesystemet i sig inte ett okomplicerat verktyg utan har höga krav på tydlighet och precishet. Malmö stad bedömer att för denna typ av tillsyn behöver dessa krav på tydlighet och precishet inte vålla onödigt stora svårigheter, då skyldigheterna med vidare precisering i föreskrifter troligen i tillsynen kan genomdrivas tydligt i ett föreläggande. Samtidigt är föreläggandesystemet ett relativt långsamt och ineffektivt system för genomdrivandet av skyldigheterna i lagen. Förelägganden har flera tidskrävande processteg innan en byggnadsägare får en kännbar påtryckning för att inte ha gjort det som åligger dem.

Flera delar av processen är även avhängning andra myndigheters handläggning och handläggningstider. Jämförelsevis har ett sanktionssystem färre processteg överlag och även färre steg som är avhängiga andra myndigheter, framför allt avsaknaden av föreläggandetider och separata ansökningar om utdömanden till domstol.

Vidare ser Malmö stad positivt på förslaget att det är storleken på företagens energianvändning som styr om de ska vara skyldiga att ha ett energiledningssystem, och inte som idag deras årsomsättning och antal anställda. Positivt är även den föreslagna skyldigheten för nya och ombyggda datacenter att utnyttja spillvärme eller vidta åtgärder för återvinning av spillvärme, om det är tekniskt och ekonomiskt genomförbart. Här ser Malmö stad att placeringen av framtida datacenter är av stor vikt, utifrån möjligheten att nyttiggöra den spillvärme som alstras. I det sammanhanget är inte bara närhet till ett fjärrvärmenät relevant, utan det kan även vara närhet till andra verksamheter som kan använda spillvärmen.

Förslag ändring i miljöbalken (2 kap. 5 §)

Malmö stad kan konstatera att förslaget i promemorian innebär att alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som omfattas av kraven i miljöbalken i första hand ska använda fossilfria energikällor, i stället för som tidigare förnybara energikällor.

Förändringen från förnybart till fossilfritt ligger inte i linje med Malmö stads målsättning, fastställt i stadens Miljöprogram såväl som Energistrategi, att försörjas av 100 procent förnybar och återvunnen energi till 2030. Malmö stad anser därför att den ursprungliga lydelsen i miljöbalken bör stå kvar.

Ordförande

Katrin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Agnes Wemme

Helena Nanne (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.